

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. juli 2008
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2008-792-0601
Dok.: BBO40831

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 903 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. juni 2008.

Brian Mikkelsen
fg. justitsminister

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 903 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministerens kommentarer udbedes til kronik af Ole Bjerg, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet i Information 19/6-08: ”Har børn og fædre ret til hinanden?”

Svar:

I kronikken ”Har børn og fædre ret til hinanden?” kritiserer Ole Bjerg samværsreglerne i forældreansvarsloven. Efter Ole Bjergs opfattelse betyder udgangspunktet i loven, at en mand skal have tilladelse fra staten eller barnets mor for at være sammen med sit barn, hvilket han finder krænkende for faren.

Samtidig kritiserer Ole Bjerg vejledningen om samvær. Han mener bl.a., at vejledningen fokuserer på tilfælde, hvor der er påstand om vold fra samværsforælders side, men ikke omtaler tilfælde, hvor volden udøves af bopælsforælderen. Han mener desuden, at reglerne tilskynder statsforvaltningerne til at suspendere eller ophæve samvær, selv om det er bopælsforælderen, der bevidst fremprovokerer konflikter.

Justitsministeriet skal i anledning af det anførte bemærke følgende:

Forældreansvarsloven indeholder regler om bl.a. forældremyndighed og samvær.

Det er efter lovens § 19 begge forældres ansvar at understøtte samværet og medvirke til, at barnet efter et samlivsbrud fortsat kan have en tæt og regelmæssig kontakt til begge forældre. Bestemmelsen tager udgangspunkt i barnets ret til samvær.

Hvis forældrene er enige om kontakten, vil det ikke være nødvendigt at inddrage statsforvaltningen i sagen. Det er i dag også sådan, at den fælles forældremyndighed over et barn fortsætter, selv om forældrene ophæver samlivet. Statsforvaltningen vil dog ved forældrenes uenighed efter ansøgning kunne træffe afgørelse om samvær, ligesom en sag om forældremyndighed også bliver indledt i statsforvaltningen.

Et grundlæggende princip i forældreansvarsloven er, at alle afgørelser træffes efter, hvad der er bedst for barnet. Afgørelsen skal altid træffes efter en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns forhold.

Netop hensynet til barnets bedste gør, at statsforvaltningen altid i sager, hvor der er påstand om vold eller grænseoverskridende handlinger, som f.eks. incest eller andre seksuelle krænkelser af barnet, eller hvor der er oplysninger om, at et barn mistrives, skal foretage en nærmere undersøgelse af sagen, som regel ved en børnesagkyndig undersøgelse. Behandlingen af denne type sager er nærmere beskrevet i vejledningen om samvær, der indeholder en beskrivelse af reglerne om barnets samvær med den forælder, som barnet ikke bor sammen med.

Hvis det er klart, at et barn udsættes for vold af en samværsforælder, skal statsforvaltningen hurtigst muligt reagere ved at fjerne muligheden for yderligere overgreb. Det kan ske ved at ophæve eller suspendere samværet eller ved at fastsætte samvær under overvågning.

På den anden side skal statsforvaltningen også hindre, at samværsforælderens forbindelse med barnet afbrydes og ødelægges som følge af grundløse og chikanøse beskyldninger.

Der findes imidlertid en række sager, hvor det er tvivlsomt, hvad der er foregået, og hvor det kan være vanskeligt at fastslå, om samværsforælderen har udsat barnet for en grænseoverskridende handling, eller om beskyldningen mod samværsforælderen udspringer af et ønske om at chikanere samværet, eller om barnet har et dårligt eller traumatisk forhold til samværsforælderen. Også forældrenes konfliktniveau kan være årsag til, at barnet mistrives og derfor udsender signaler af en sådan art, at der opstår mistanke om grænseoverskridende handlinger. I disse sager vil udfaldet af den børnesagkyndige undersøgelse være afgørende for, i hvilket omfang der fastsættes samvær.

Hvis der er tale om, at forældrenes konflikt påvirker barnet for meget, kan dette tale for at give afslag på samvær eller ophæve samværet. Statsforvaltningen kan i den forbindelse vejlede den forælder, der ikke har udøvet samarbejdschikane, om muligheden for at indlede en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl.

Vejledningen om forældremyndighed og barnets bopæl behandler bl.a. muligheden for at ophæve den fælles forældremyndighed. Ophævelse af den fælles forældremyndighed kan f.eks. komme på tale, hvis den ene forælder har udøvet vold eller lignende mod den anden forælder, barnet eller andre i familien. Dette gælder både vold udøvet af en bopælsforælder og en samværsforælder.

Af vejledningen fremgår desuden, at samarbejdschikane skal tillægges væsentlig betydning ved vurdering af forældremyndighedsspørgsmålet. Hvis konflikterne mellem forældrene f.eks. skyldes, at den ene forælder uden påviselig grund har forsøgt at hindre den anden forældres kontakt med barnet, må retten anlægge et fremtidsorienteret perspektiv ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet. Det må således tillægges stor vægt, hvem af forældrene der har bedst evne til at samarbejde og dermed på længere sigt kan sikre barnets samvær med den anden forælder

Det er Justitsministeriets opfattelse, at reglerne om samvær i forældreansvarsloven og vejledningerne om samvær og om forældremyndighed og barnets bopæl sikrer, at der træffes afgørelse med udgangspunkt i det enkelte barn.

Ole Bjerg peger på, at statsforvaltningernes lange sagsbehandlingstider er med til at svække fædrenes og børnenes ret til at se hinanden.

Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til ministeriets besvarelse af 27. juni 2008 af spørgsmål nr. 754 fra Folketingets Retsudvalg.